

Pàgines antològiques d'excursionisme**Costums de la Vall d'Aran****Per Juli Soler i Santaló**

Un dels costums tradicionals més notables de la Vall d'Aran és el de la vigília i diada de Sant Joan. Arribada aquesta darrera, s'escull entre els matrimonis del poble efectuats durant l'any passat, el més jove, i l'Ajuntament li concedeix el dret i propietat de poder anar al bosc i tallar un abet, amb el que ha de fer l'*haro* ⁽¹⁾. Una vegada tallat a una llargària de 8 ó 10 metres, l'escorcen i el van esberlant d'un cap i per diferents indrets de sa corona, amb l'ajuda de tascons de fusta que hi resten clavats, quedant l'arbre mig obert en sa part superior. En aquesta disposició el planten a la plaça, amb la part esberlada a dalt, el mati del dia de Sant Joan. A les dues de la tarda del mateix dia es reuneixen tots els casats, que són els que fan la festa i conviden als demés i se'n van a la plaça on hi ha l'*haro*. Allí tots, es destaquen de la concurrència tres casades joves i es col·loquen envoltant aquell i portant a la mà garlandes de flors i entremig d'elles s'hi posa una que porta una altra garlanda i una creu de flors. En això un jove s'enfila dalt de l'*haro* i les casades de baix li fan pujar una de les garlandes i la creu, que ell col·loca, entortolligant la primera per l'*haro* i la segona fent-li de coronament. Les casades entonen una cançó que és contestada pel jove de l'*haro*.

Cançó de les casades

Aquell riu tan fresc que el tinc de passar jo,
 lo que porti esa garlanda ens doni consolació.
 Aquelles caputxes blanques que les fa volar lo vent,
 aquells galants donzells m'han robat l'enteniment.
 Aquest ram jo vos present, pus descansar de mi vida,
 si mi vida és tan torment, aquest ram jo vos present.
 Etc., etc.

Resposta del jove de l'haro

Lo ram pendré et l'amor també
 et m'embrembaré de qui em vol bé.
 Les escales són trencades; trist de mi! còm baixaré?
 Baixaré de rama en rama i a vosaltres us abraçaré.
 Etc., etc.

Una vegada guarnit l'*haro* amb la garlanda i la creu, les casades situades dessota d'ell ofereixen un petit pomet de les flors que porten a llurs respectius marits i se'n van tots a fer una *brespallada* (berenada) en la

(1) Far o farell.